

[Etusivu](#) > ... > [Rahavaateet](#) > [Maksukyvyttömyys/konkurssi](#) > Austria

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Maksukyvyttömyys/konkurssi

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvyttömyysmenettely?

Itävallan maksukyvyttömyyslakia sovelletaan muihinkin kuin yrittäjiin. Maksukyvyttömyys on osa yksityisoikeudellista oikeuskelpoisuutta: jokainen, jolla voi olla oikeuksia ja velvollisuuksia, voi myös olla maksukyvytön. Maksukyvyttömyys ei riipu oikeustoimikelpoisuudesta. Sen vuoksi jokainen luonnollinen henkilö (myös lapsi) voi olla velallisenä maksukyvyttömyysmenettelyssä, samoin kuin (yksityis- tai julkisoikeudellinen) oikeushenkilö, yrityslain (*Unternehmensgesetzbuch*) mukainen rekisteröity henkilöyhtiö (avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö) tai kuolinpesä. Sen sijaan äänetön yhtiö (*stille Gesellschaft*) tai henkilöyritys (*Gesellschaft bürgerlichen Rechts*) ei voi olla maksukyvytön.

Oikeushenkilön tai rekisteröidyn henkilöyhtiön lopettamisen jälkeen voidaan maksukyvyttömyysmenettely aloittaa niin kauan kun omaisuutta ei ole vielä jaettu (maksukyvyttömyyslain (*Insolvenzordnung*, IO) 68 §).

Luottolaitoksia, arvopaperiyrityksiä ja vakuutusyhtiöitä kohtaan voidaan aloittaa konkurssimenettely (*Konkursverfahren*) mutta ei saneerausmenettelyä (*Sanierungsverfahren*) (pankkitoimintalain (*Bankwesengesetz*, BWG) 82 §:n 1 momentti, vuoden 2018 arvopaperivalvontalain (*Wertpapieraufsichtsgesetz 2018*, WAG 2018) 79 § sekä vakuutusvalvontalain (*Versicherungsaufsichtsgesetz 2016*, VAG 2016) 309 §:n 3 momentti).

2 Millä edellytyksillä maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa?

Maksukyvyttömyysoikeutta uudistettiin vuonna 2010 maksukyvyttömyysoikeuden muutoslailla (*Insolvenzrechtsänderungsgesetz 2010*), minkä jälkeen Itävallan lainsäädännössä on enää vain yksi yhtenäinen maksukyvyttömyysmenettely. Menettelyn kulun mukaan siitä käytetään kuitenkin eri nimityksiä.

Maksukyvyttömyysmenettelyä nimitetään konkurssimenettelyksi, kun menettelyä aloitettaessa saneerausohjelmaa ei ole vielä laadittu. Konkurssimenettelyn päämääränä voi periaatteessa olla sekä yrityksen asettaminen selvitystilaan että sen saneeraus.

Maksukyvyttömyysmenettelyä nimitetään saneerausmenettelyksi, jos saneerausohjelma on menettelyn alkaessa valmiina. Tällöin menettelyn tarkoituksena on velallisen toiminnan saneeraaminen. Saneerausmenettely on mahdollista yrittäjinä toimiville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, henkilöyhtiöille ja kuolinpesille (IO 166 §).

Saneerausmenettely on mahdollista siten, että yrityksen hallinta säilyy velallisella. Yritys jää velallisen hallintaan (selvittäjän valvonnassa), jos velallinen tarjoaa saneerausohjelmassa vähintään 30 prosentin jako-osuuksia ja esittää muitakin asiakirjoja. Näitä ovat esimerkiksi rahoitussuunnitelma, josta ilmenee, että yrityksen rahoitus on turvattu seuraavien 90 päivän ajaksi.

Kolmas maksukyvyttömyysmenettely on velkajärjestely (*Schuldenregulierungsverfahren*), jota voivat käyttää muut kuin yrittäjinä toimivat luonnolliset henkilöt.

Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamiseksi joko velallisen itse tai jonkin velkojan on tehtävä sitä koskeva hakemus. Saneerausmenettelyssä hakemuksen tekijänä on kaikissa tapauksissa oltava velallinen, ja lisäksi hakemuksen mukana on toimitettava saneerausohjelma.

Maksukyvyttömyysmenettelyn edellytyksenä on yleensä, että velallinen on maksukyvytön (IO 66 §). Saneerausmenettelyä käytettäessä maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa myös, jos yritystä uhkaa maksukyvyttömyys (IO 167 §:n 2 momentti). Maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa myös ylivelkaantumistapauksessa, jos sen kohteena on sellainen rekisteröity henkilöyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä ei ole luonnollinen henkilö, tai oikeushenkilön omaisuus tai kuolinpesä (IO 67 §).

Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen edellytyksenä on myös, että jäljellä olevat varat riittävät kattamaan kustannukset. Varoista on voitava maksaa vähintään maksukyvyttömyysmenettelyn vireillepanokustannukset (poikkeuksena velkajärjestely tietyissä tapauksissa).

Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tiedotetaan internet-osoitteessa www.edikte.gv.at. Maksukyvyttömyysmenettelyn oikeusvaikutukset alkavat sen päivän jälkeisenä päivänä, jona maksukyvyttömyysmenettelyilmoitus on julkaistu. Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tehdään myös merkintä julkisiin rekistereihin (muun muassa kiinteistörekisteriin (*Grundbuch*) ja kaupparekisteriin (*Firmenbuch*)).

Jos maksukyvyttömyysmenettelyä ei voida aloittaa heti, maksukyvyttömyystuomioistuimen (*Insolvenzgericht*) on määrättävä väli-toimia varojen turvaamiseksi erityisesti estämällä sellaisten oikeustoimien tekeminen, jotka voidaan myöhemmin riitauttaa, ja yrityksen toiminnan turvaamiseksi, ellei menettelyn aloittaminen ole selvästi perusteetonta (IO 73 §). Tuomioistuin voi kieltää velallista tekemästä tiettyjä oikeustoimia (esimerkiksi kiinteistöjen myynti tai kiinnitys) tai määrätä tällaiset oikeustoimet luvanvaraisiksi. Myös väliaikaisen selvittäjän nimittäminen on mahdollista.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen myötä velallinen menettää määräysvallan kaikkeen sellaiseen hänelle kuuluvaan tai menettelyn aikana hänen haltuunsa tulevaan omaisuuteen, joka kuuluu menettelyn piiriin (IO 2 §:n 2 momentti). Kyseinen omaisuus lisätään maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena oleviin varoihin.

Maksukyvyttömyysmenettelyä sovelletaan velallisen kaikkeen irtaimiin ja kiinteään omaisuuteen, kuten kiinteistöosuuksiin, omistusosuuksiin, saataviin, vuokraoikeuksiin ja perintöihin. Menettelyä ei sovelleta velallisen luontoisetuuksiin, henkilökohtaisiin työsuorituksiin eikä tulojen suojaosuuteen (vähimmäistoimeentuloon). Varoihin ei myöskään lueta ulosmittauskelvotonta irtaimistoa (esimerkiksi henkilökohtaisia esineitä) eikä henkilökohtaisia oikeuksia (esimerkiksi ammatinharjoittamisoikeuksia).

Jos velallinen asuu menettelyn alaiseen varallisuuteen kuuluvassa talossa (tai omistusasunnossa), hänellä ja hänen perheellään on aluksi oikeus jäädä asumaan tiloihin, joita he tarvitsevat asumiseen (IO 5 §:n 3 momentti). Tämä ei kuitenkaan estä talon tai omistusasunnon realisointia maksukyvyttömyysmenettelyssä. Maksukyvyttömyystuomioistuimen on annettava velallisen ja hänen perheensä käyttöön myös heidän asumiseen tarvitsemiensa tilojen vuokraoikeudet (tai muut käyttöoikeudet) (IO 5 §:n 4 momentti). Velallisen määräysvaltaan jäävät oikeudet erotetaan maksukyvyttömyysmenettelyn alaisista varoista.

Velkojatoimikunta voi maksukyvyttömyystuomioistuimen luvalla päättää, että varoista erotetaan saatavat, joiden takaisinsaanti on epätodennäköistä, tai arvoltaan vähäiset esineet (IO 119 §:n 5 momentti). Erottelun tarkoituksena on välttää sellaisten esineiden realisoinnista aiheutuvat kulut, joista ei olisi pesälle mitään hyötyä.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

Konkurssimenettely

- Velallinen

- voi hakea konkurssimenettelyn aloittamista ja vastustaa sitä
- menettää konkurssimenettelyn alkaessa määräysvallan konkurssipesään kuuluvaan omaisuuteen
- on oikeutettu olemaan läsnä velkojainkokouksen ja velkojatoimikunnan kokouksissa
- voi pyytää saneerausohjelman laatimista.
- Pesähoitaja
 - vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn käytännön toteutuksesta
 - selvittää velallisen taloudellisen tilanteen
 - jatkaa yrityksen toimintaa, jos sitä ei lopetettu konkurssimenettelyn aloituksen yhteydessä eikä toiminnan jatkamisesta aiheudu haittaa velallisille
 - tarkastaa ilmoitetut saatavat
 - selvittää, onko saneerausohjelma velkojien etujen mukainen ja onko se toteuttamiskelpoinen
 - selvittää varat ja hoitaa niitä
 - hallinnoi ja edustaa konkurssipesää
 - käyttää konkurssipesän puolesta takaisinsaantioikeutta
 - jakaa konkurssipesän realisoinnista saatavat tulot.

Muita kuin yrittäjinä toimivia luonnollisia henkilöitä koskevissa konkurssimenettelyissä (velkajärjestelyissä) ei yleensä nimitetä pesähoitajaa. Jos tuomioistuin ei nimitä pesähoitajaa, se vastaa itse maksukyvyttömyyslain mukaisista pesähoitotehtävistä.

Saneerausmenettely, jossa yrityksen hallinta ei säily velallisella

- Velallinen
 - hakee saneerausmenettelyn aloittamista ja saneerausohjelman laatimista
 - menettää maksukyvyttömyysmenettelyn alkaessa määräysvallan konkurssipesään kuuluvaan omaisuuteen
 - on oikeutettu olemaan läsnä velkojainkokouksen ja velkojatoimikunnan kokouksissa.
- Pesähoitaja
 - vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn käytännön toteutuksesta
 - selvittää velallisen taloudellisen tilanteen
 - jatkaa yrityksen toimintaa, jos sitä ei lopetettu konkurssimenettelyn aloituksen yhteydessä eikä toiminnan jatkamisesta aiheudu haittaa velallisille
 - tarkastaa ilmoitetut saatavat
 - selvittää, onko saneerausohjelma velkojien etujen mukainen ja onko se toteuttamiskelpoinen
 - hallinnoi ja edustaa konkurssipesää
 - käyttää konkurssipesän puolesta takaisinsaantioikeutta.

Saneerausmenettely, jossa yrityksen hallinta säilyy velallisella

- Velallinen
 - hakee sellaisen saneerausmenettelyn aloittamista, jossa yrityksen hallinta säilyy velallisella, ja saneerausohjelman laatimista sekä toimittaa hakemuksen yhteydessä yrityksen hallintaa varten vaadittavat asiakirjat
 - säilyttää (rajoitetun) määräysvallan ja hallitsee omaisuuttaan pääsääntöisesti itse
 - toimii selvittäjän ja maksukyvyttömyystuomioistuimen valvonnan alaisena.
- Selvittäjä
 - valvoo velallista ja velallisen liikkeenjohtotoimintaa
 - hyväksyy tai epää sellaiset oikeustoimet, jotka eivät kuulu tavanomaiseen liiketoimintaan
 - edustaa velallista kaikissa asioissa, joihin tällä ei ole määräysvaltaa
 - selvittää velallisen taloudellisen tilanteen
 - selvittää, onko saneerausohjelma toteuttamiskelpoinen ja onko ilmennyt syitä, joiden perusteella yrityksen hallintavalta olisi syytä poistaa velalliselta
 - tarkastaa ilmoitetut saatavat
 - käyttää konkurssipesän puolesta takaisinsaantioikeutta.

Maksukyvyttömyystuomioistuin valvoo selvittäjän toimintaa. Se voi antaa selvittäjälle kirjallisia tai suullisia ohjeita, pyytää raportteja ja selvityksiä, tarkastaa laskuja ja muita asiakirjoja ja tehdä tarvittavia tutkimuksia. Tuomioistuin voi myös määrätä selvittäjän pyytämään velkojatoimikunnalta ohjeistusta tiettyihin kysymyksiin. Selvittäjän on ilmoitettava tuomioistuimelle tietyistä liiketoimista ennen niiden tekemistä (IO 116 §). Lisäksi on

liiketoimia, joihin on saatava velkojatoimikunnan ja maksukyvyttömyystuomioistuimen lupa (IO 117 §).

Selvittäjän nimittäminen ja palkkio:

Maksukyvyttömyystuomioistuin nimittää selvittäjän maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen yhteydessä viran puolesta. Selvittäjän on oltava rehelliseksi tunnettu ja luotettava henkilö, jolla on tehtävän edellyttämä kyky, taito ja kokemus (IO 80 §:n 2 momentti). Yritysten maksukyvyttömyysmenettelyä hoitavilla on oltava riittävät tiedot yrityslainsäädännöstä tai liiketaloudesta (IO 80 §:n 3 momentti). Selvitystoiminnasta kiinnostuneet voivat rekisteröityä selvittäjäluetteloon. Luettelo on nähtävillä verkko-osoitteessa www.justiz.gv.at, ja tuomioistuimet valitsevat siitä sopivat selvittäjät.

Selvittäjä ei saa olla lähiomainen (IO 32 §) eikä myöskään velallisen kilpailija. Hänen on oltava sekä velallisesta että velkojista riippumaton (IO 80 b §:n 1 momentti).

Selvittäjäksi voidaan nimittää myös oikeushenkilö. Oikeushenkilön on nimettävä tuomioistuimelle luonnollinen henkilö, joka edustaa sitä selvitystoiminnassa (IO 80 §:n 5 momentti).

Selvittäjälle korvataan hänen suorittamansa maksut, minkä lisäksi hänelle maksetaan palkkio, johon lisätään arvonlisävero (IO 82 §:n ensimmäinen virke). Selvittäjän palkkiosta säädetään laissa (IO 82 §), ja se määräytyy konkurssipesän realisoinnista saatavan bruttotuoton mukaan. Sellaiseksi lasketaan kuitenkin vain tuotto, jonka perinnästä selvittäjä on vastannut. Selvittäjän palkkio on vähintään 3 000 euroa. Lisäksi maksetaan erillinen palkkio saneerausohjelman tai maksusuunnitelman muokkaamisesta (IO 82 a §) ja erillisvarojen realisoinnista (IO 82 d §). Myös yrityksen jatkamisesta maksetaan palkkio (IO 82 §:n 3 momentti).

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

Saatavan kuittausmahdollisuus velallisen saatavaa vastaan säilyy periaatteessa myös maksukyvyttömyysmenettelyn aikana.

Kuittauksen edellytyksen on kuitenkin, että saatavat ovat menettelyn alkaessa olleet kuittauskelpoisia. Kuittausta ei voida tehdä, jos maksukyvyttömyysmenettelyn velkojasta on tullut velallinen vasta maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen tai jos velalliseen kohdistuva saatava on muodostunut vasta maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen (IO 20 §:n 1 momentin 1 virke). Kuittaus on poissuljettua myös, jos kolmas osapuoli on hankkinut velalliseen kohdistuvan vastasaatavan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista edeltävien kuuden kuukauden aikana ja jos tämä hankintahetkellä oli tietoinen tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen maksukyvyttömyydestä (IO 20 §:n 1 ja 2 momentti). Tällaisissa tapauksissa lieväkin huolimattomuus luetaan kolmannen osapuolen syyksi.

Maksukyvyttömyysmenettelyssä kuittaus voidaan tehdä myös ehdollisella saatavalla, jolloin ehdollisuus voi koskea sekä velkojan että velallisen saatavaa. Jos ehdollinen saatava on maksukyvyttömyysmenettelyn velkojan, maksukyvyttömyystuomioistuin voi määrätä, että kuittaukseen vaaditaan vakuus (IO 19 §:n 2 momentti). Kuittaus on mahdollista myös, vaikka maksukyvyttömyysmenettelyn velkojan saatava olisi luonteeltaan muu kuin rahamääräinen (IO 19 §:n 2 momentti). Tällä ei ole väliä, koska tällaiset vaatimukset muunnetaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen yhteydessä rahamääräisiksi (14 §:n 1 momentti).

Maksukyvyttömyysmenettelyn velkojien, joilla on kuittauskelpoisia saatavia, ei tarvitse ilmoittaa niitä maksukyvyttömyysmenettelyyn, jos vastakuittaus kattaa ne (IO 19 §:n 1 momentti). Itävallan korkein oikeus (*Oberster Gerichtshof, OGH*) on kuitenkin todennut, että jos maksukyvyttömyysmenettelyn velkoja ei käytä lakisääteistä mahdollisuuttaan kuitata maksukyvyttömyysmenettelyssä saatavansa maksukyvyttömyyslain 19 §:n 1 momentin mukaisesti, hän voi odottaa saneerausohjelman oikeusvoimaisen vahvistuksen jälkeen ja maksukyvyttömyysmenettelyn rautessa pääsääntöisesti saavansa ainoastaan hänelle kuuluvan osuuden saneerausohjelmasta (RIS-Justiz-asiakirja RS0051601 [T4]).

6 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

Kahdensivulinen sopimus

Jos velallinen ja toinen sopimuspuoli eivät ole suorittaneet maksukyvyttömyysmenettelyn alkaessa sopimusvelvoitteitaan tai eivät ole suorittaneet niitä kokonaan, selvittäjä voi joko suorittaa sopimusvelvoitteen velallisen puolesta (kokonaan) ja vaatia sopimusvelvoitteiden suorittamista myös toiselta sopimuspuolelta tai vetäytyä sopimuksesta (IO 21 §:n 1 momentti). Saneerausmenettelyssä, jossa yrityksen hallinta säilyy velallisella, velallisen on annettava maksukyvyttömyyslain 21 §:n mukainen ilmoitus. Jos velallinen haluaa vetäytyä sopimuksesta, siihen tarvitaan selvittäjän suostumus (IO 171 §:n 1 momentti). Jos toinen osapuoli on velvollinen täyttämään sopimuksen ennakkoon, hän voi pidättäytyä suorituksestaan, kunnes on saanut vakuuden, paitsi jos hän on sopimuksen tekoajankohtana ollut tietoinen velallisen huonosta taloudellisesta tilasta (IO 21 §:n 3 momentti).

Vuokrasopimukset

Jos maksukyvyttömyysmenettely kohdistuu vuokralaiseen, selvittäjä voi irtisanoa vuokrasopimuksen noudattaen lakisääteistä tai sopimuksen mukaista lyhyempää irtisanomisaikaa (IO 23 §).

Työsopimukset

Jos velallinen on työnantaja ja työsuhde on jo ehditty aloittaa, työntekijä voi pääsääntöisesti purkaa sen kuukauden kuluessa siitä, kun yrityksen tai yrityksen liiketoimintayksikön lopettamisesta koskeva määräamis-, lupa- tai toteamispäätös on julkaistu. Selvittäjä voi irtisanoa työsopimuksen lakisääteistä tai yleissopimuksen mukaista irtisanomisaikaa tai muulla hyväksyttävällä tavalla sovittua lyhyempää irtisanomisaikaa noudattaen ottaen huomioon laissa säädetyn irtisanomissuojan. Saneerausmenettelyyn, jossa yrityksen hallinta säilyy velallisella, sovelletaan erityissäännöksiä.

Sopimusten purkamiskielto

Jos sopimuksen purkaminen voisi vaarantaa yrityksen toiminnan jatkamisen, voivat velallisen sopimuskumppanit purkaa velallisen kanssa tehdyn sopimuksen kuuden kuukauden kuluessa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta vain tärkeästä syystä. Tärkeänä syynä ei pidetä velallisen taloudellisen tilan huonontumista tai velallisen viivästystä sellaisten saatavien maksamisessa, jotka ovat erääntyneet ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista (IO 25 a §:n 1 kohta). Rajoituksia ei sovelleta, jos sopimuksen purkaminen on välttämätöntä sopimuspuolelle aiheutuvien vakavien henkilökohtaisten tai taloudellisten haittojen välttämiseksi tai jos on kyse luottojen maksamisesta tai työsopimuksista (IO 25 a §:n 2 momentti).

Pätemättömät sopimusehdot

Maksukyvyttömyysmenettelylain 25 b §:n 2 momentin mukaan sopimukset, joissa sovitaan oikeudesta purkaa tai irtisanoa sopimus maksukyvyttömyysmenettelyn alkaessa, eivät ole sallittuja. Tämä pätee pääsääntöisesti kaikkiin sopimuksiin (poikkeuksena tästä ovat pankkitoimintalain tai pörssilain (*Börsengesetz*) mukaiset sopimukset).

7 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

Maksumenettelyn velkojat eivät voi enää maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen periä velalliselta yksittäisiä tai maksukyvyttömyysmenettelyn ulkopuolisia saataviaan kanteella (oikeudenkäyntiaste, IO 6 §:n 1 momentti). Maksukyvyttömyysaatavia ei myöskään voi periä välitoimin. Velallisella on valtuudet panna vireille oikeudenkäynti ja muut menettelyt vain sellaisessa saneerausmenettelyssä, jossa yrityksen hallinta säilyy velallisella, silloin kun on kyse yrityksen hallintaan liittyvistä asioista (IO 173 §). Jos velallinen nostaa kanteen tai velallista vastaan nostetaan kanne maksukyvyttömyysmenettelylain 6 §:n 1 momentin vastaisesti maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen, tällainen kanne on hylättävä.

Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen ei myöskään voi hankkia saatavan perusteella ulosmitattavaa pantti- tai pidätysoikeutta (ulosmittauseste, IO 10 §:n 1 momentti). Yleinen ulosmittauseste ei koske ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista syntyneitä erottamis- ja etuoikeuksia, joten niiden täytäntöönpanoa voidaan vaatia myös maksukyvyttömyysmenettelyssä.

Oikeudenkäynti- ja ulosmittausesteet on huomioitava viran puolesta, ja ne koskevat kaikkia

maksukyvyttömyysmenettelyn velkojia.

8 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

Konkurssipesää koskevat vireillä olevat oikeusjutut keskeytetään lain nojalla maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen yhteydessä (IO 7 §:n 1 momentti). Keskeytys on tehtävä viran puolesta.

Maksukyvyttömyysaatavia koskeva oikeuskäsittely keskeytetään kaikissa tapauksissa velkojainkuulusteluun asti (IO 7 §:n 3 momentti). Jos selvittäjä tai jokin oikeutettu velkoja riitauttaa saatavan velkojainkuulustelussa, käsittelyä voidaan jatkaa tarkastusmenettelynä (IO 113 §).

Sellaisia saatavia koskevaa oikeuskäsittelyä, joita ei tarvitse ilmoittaa maksukyvyttömyysmenettelyssä, voidaan jatkaa välittömästi.

Ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista vireille pantua ulosmittausta ei yleensä keskeytetä. Kuitenkin pantti- ja pidätysoikeudet, jotka ovat syntyneet maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista edeltävien 60 päivän aikana, lakkaavat lain nojalla, ellei niitä ole hankittu julkisoikeudellisen saatavan perimiseksi (IO 12 §:n 1 momentti). Oikeuksien lakatessa on ulosottomenettely keskeytettävä maksukyvyttömyystuomioistuimen tai selvittäjän niin pyytäessä (IO 12 §:n 2 momentti).

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojien osallistumiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn?

Velkojainkokous

Velkojainkokous koostuu kaikista maksukyvyttömyysmenettelyn velkojista. Velkojainkokouksen kautta velkojat osallistuvat menettelyyn. Velkojainkokouksen koollekutsumisesta ja johtamisesta vastaa maksukyvyttömyystuomioistuin (IO 91 §:n 1 momentti). Ensimmäinen velkojainkokous on lakisääteinen, ja se pidetään maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen johdosta. Muita kokouksia järjestetään maksukyvyttömyystuomioistuimen harkinnan mukaan. Velkojainkokous on kutsuttava koolle erityisesti silloin, jos sitä vaatii selvittäjä, velkojatoimikunta tai vähintään kaksi sellaista velkojaa, joiden saatavat ovat suunnilleen neljännes pesän saatavista. Tällöin on ilmoitettava myös, minkä vuoksi kokous halutaan kutsuttavan koolle.

Velkojainkokouksella on oikeus tehdä tiettyjä esityksiä (esimerkiksi velkojatoimikunnan asettamisesta tai selvittäjän erottamisesta). Kokous myös äänestää, hyväksytäänkö saneerausohjelma.

Velkojainkokouksen päätökset ja esitykset hyväksytään yleensä ehdottomalla äänen enemmistöllä, joka lasketaan saatavien määrän mukaan (IO 92 §:n 1 momentti).

Velkojatoimikunta

Velkojatoimikuntaa ei tarvitse asettaa kaikissa maksukyvyttömyysmenettelyissä, vaan vain silloin, kun se on yrityksen luonteen tai koon vuoksi tarpeellista. Velkojatoimikunta on asetettava aina, kun on päätettävä yrityksen tai jonkin sen osan myynnistä tai vuokrauksesta (IO 117 §:n 1 momentin 1 kohta). Velkojatoimikunnan tehtävänä on valvoa ja tukea selvittäjän toimintaa (IO 89 §:n 1 momentti). Selvittäjän on neuvoteltava velkojatoimikunnan kanssa tärkeistä järjestelyistä (IO 114 §:n 1 momentti). Tietyt toimet (esimerkiksi yrityksen myynti) eivät ole päteviä ilman velkojatoimikunnan suostumusta.

Velkojatoimikuntaan kuuluu kolmesta seitsemään jäsentä. Tuomioistuin nimittää jäsenet viran puolesta tai hakemuksesta. Jäseniä voivat olla velkojien lisäksi myös muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt.

Velkojien edunvalvontajärjestöt

Käytännössä maksukyvyttömyysmenettelyn velkojien etuja valvovat usein velkojien edunvalvontajärjestöt. Järjestöt ilmoittavat velkojien puolesta saatavista, osallistuvat kokouksiin ja käyttävät edustamiensa velkojien äänioikeutta saneerausohjelman hyväksymisessä. Velkojien edunvalvontajärjestöt valvovat myös selvittäjän suorittamia maksuja.

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Pesänhoitajan on toteutettava konkurssipesään kuuluvan omaisuuden realisoinnin pääsääntöisesti tuomioistuimen ulkopuolella, erityisesti myymällä sen vapailla markkinoilla. Ulosottolain (*Exekutionsordnung*) mukainen pakkohuutokauppa on poikkeustapaus, ja se toteutetaan maksukyvyttömyystuomioistuimen päätöksellä pesänhoitajan hakemuksesta.

Velkojatoimikunta voi maksukyvyttömyystuomioistuimen luvalla päättää, että saatavat, joiden takaisinsaanti on epätodennäköistä, ja arvoltaan vähäinen omaisuus annetaan velallisen vapaaseen käyttöön.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

Konkurssisaatavat

Konkurssisaatavia ovat sellaisten velkojien saatavat, joilla on maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen aikaan varallisuus oikeudellisia saatavia velalliselta (IO 51 §). Konkurssisaatavia eivät kuitenkaan ole maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen kertyneet saatavien korot, maksukyvyttömyysmenettelyyn osallistumisesta aiheutuvat kulut, kaikenlaisista rikoksista määrättävät sakot eivätkä lahjoituksiin tai kuolinpesän konkurssimenettelyissä myös jäämistöihin liittyvät saatavat (IO 58 §).

Konkurssisaataviin sovelletaan pääsääntöisesti tasapuolisen kohtelun periaatetta. Sen enempää julkisviranomaisella kuin työntekijöilläkään ei ole etuoikeuksia.

Toissijaisia saatavia ovat kuitenkin pääomayhtiön osakkaan vaatimukset oman pääoman sijasta maksetun osakaslainan takaisinmaksusta.

Jos velkoja haluaa saada saatavansa maksettua konkurssipesästä, hänen on ilmoitettava saatavansa konkurssimenettelyssä, vaikka asiasta olisikin vireillä oikeusjuttu tai annettu tuomio.

Massavelat

Massavelat ovat laissa nimenomaisesti lueteltua, vasta maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneitä velkaa. Massavelat ovat konkurssipesään kohdistuvia vaateita, jotka maksetaan konkurssipesästä ”päältä” eli ennen velkoja (IO 47 §:n 1 momentti). Tärkeimmät massavelat ovat (IO 46 §:n 1 momentti)

- maksukyvyttömyysmenettelyn kulut
- konkurssipesän ylläpitoon, hallinnointiin ja hoitamiseen liittyvät maksut
- kaikki julkiset maksut, jos maksuveloite on syntynyt maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen
- työntekijöiden palkkasaatavat maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeiseltä ajalta
- selvittäjän tekemistä kahdenvälisistä sopimuksista johtuvat vaatimukset
- selvittäjän tekemistä oikeustoimista johtuvat vaatimukset
- konkurssipesään kohdistuneen perusteettoman edun palautus
- työsuhteen päättämisestä syntyneet vaatimukset silloin, kun työsuhde on alkanut maksukyvyttömyysmenettelyn aikana.

Massavelkoja ei tarvitse ilmoittaa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Jos selvittäjä ei suostu maksamaan erääntyneitä massasaatavia, velkoja voi vaatia niitä oikeusteitse.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

Maksukyvyttömyysmenettelyn saatavista on ilmoitettava maksukyvyttömyystuomioistuimelle kirjallisesti. Saatavat on ilmoitettava kansallisena valuuttana (euroina); muut valuutat muunnetaan kansalliseksi valuutaksi maksukyvyttömyysmenettelyn aloituspäivän kurssin mukaan. Ilmoituksesta on käytävä ilmi saatavan määrä ja peruste sekä todisteet, joihin velkoja voi vedota. Velkojan on ilmoitettava, koskeeko saatavaa omistuksenpidätys

ja mitkä omaisuuserät ovat omistuksenpidätyksen kohteena. Lisäksi velkojan on ilmoitettava, vaaditaanko kuittausta ja jos vaaditaan, keskinäisten saatavien määrä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisajankohtana. Velkojan on ilmoitettava myös sähköpostiosoitteensa ja pankkitilitietonsa.

Ilmoittamisessa on käytettävä oikeusministeriön verkkosivustolla (www.justiz.gv.at) olevaa lomaketta. Jos velkoja ilmoittaa saatavansa muulla tavoin kuin kyseisellä lomakkeella, ilmoituksen on sisällettävä lomakkeessa mainitut tiedot.

Ulkomaisen velkojan ilmoittamiin saataviin sovelletaan maksukyvyttömyysmenettelystä annettua EU:n asetusta. Jos velkoja ei käytä täytäntöpanoasetuksessa säädettyä vakiolomaketta, ilmoituksen on sisällettävä maksukyvyttömyysmenettelystä annetun EU:n asetuksen mukaiset tiedot.

Saatavista on ilmoitettava maksukyvyttömyysmenettelyä koskevasta tiedonannosta ilmenevän määräajan kuluessa. Jos velkoja ilmoittaa saatavastaan myöhässä, häneltä voidaan periä jälkivalvonnan kustannukset. Saatavasta on ilmoitettava viimeistään 14 päivää ennen jakoluettelon vahvistamispäivää, jotta se voidaan katsoa valvotuksi (IO 107 §:n 1 momentin viimeinen virke).

Jos selvittäjä hyväksyy ilmoitetun saatavan eikä kukaan muu velkoja riitauta sitä, saatava katsotaan hyväksytyksi. Tämä tarkoittaa erityisesti, että velkojaa pidetään maksukyvyttömyysmenettelyn velkojana.

Jos selvittäjä tai jokin toinen velkoja riitauttaa saatavan, saatava voidaan vahvistaa ainoastaan oikeusteitse riita-asiana. Riita-asian ratkaisusta riippuu, katsotaanko tällainen saatava valvotuksi.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojien maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Konkurssipesän realisoinnista saatavan tuoton jakamisesta säädetään maksukyvyttömyyslain 128–138 §:ssä.

Konkurssipesästä maksetaan ensin massavelat ja sitten velkojien saatavat.

Massavelkojille on maksettava heti, kun heidän saatavansa ovat vahvistettuja ja erääntyneitä, riippumatta siitä, missä vaiheessa menettely on. Jos pesän varat eivät riitä kattamaan kaikkia massavelkoja, ne on maksettava seuraavassa järjestyksessä (IO 47 §):

- selvittäjän ennakoon suorittamat maksut
- menettelyn muut kulut
- kolmannen osapuolen maksama ennakko menettelyn kulujen kattamiseksi
- työntekijöiden saatavat, jos niitä ei ole taattu työntekijöiden palkkaturvalain (*Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz*) nojalla
- työntekijöiden työsuhteen irtisanomisesta syntyvät saatavat, jos niitä ei ole taattu työntekijöiden palkkaturvalain nojalla
- muut massavelat.

Massavelkojen maksamisen jälkeen jäljelle jääneet varat on jaettava menettelyn velkojille jako-osuuksina. Jako-osuuksia voidaan maksaa vasta velkojainkuulustelun jälkeen. Jako-osuuksien maksamisesta vastaa selvittäjä, pääsääntöisesti velkojatoimikuntaa kuultuaan. Maksut suoritetaan maksukyvyttömyystuomioistuimen hyväksymän jakoluetteloehdotuksen pohjalta.

Vakuusvelkojilla on etuoikeus suhteessa maksumenettelyn velkoihin ja massavelkoihin, jos vakuutena oleva omaisuus (esimerkiksi pantti) kattaa heidän saatavansa. Konkurssipesän realisoinnista syntynyt ylijäämä lisätään pesään (IO 48 §:n 1 ja 2 momentti).

14 Mitkä ovat maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

Saneerausohjelma

Saneerausohjelma on maksukyvyttömyysmenettelyn puitteissa tehtävä sopimus, jossa velallinen ja velkojat sopivat velkojen vähentämisestä ja niiden maksuajan pidentämisestä. Tavoitteena on velkojen uudelleenjärjestely. Saneerausohjelma vaatii velkojien enemmistön hyväksynnän, minkä jälkeen maksukyvyttömyystuomioistuimen on vahvistettava se. Jos velkojien enemmistö hyväksyy velallisen saneerausohjelmaehdotuksen ja tuomioistuin vahvistaa sen, velallinen vapautetaan veloistaan siltä osin kuin ne ylittävät saneerausohjelmassa määritellyt jako-osuudet.

Velalliselle voidaan laatia saneerausohjelma periaatteessa minkä tahansa maksukyvyttömyysmenettelyn puitteissa eli ei pelkästään saneerausmenettelyssä vaan myös konkurssimenettelyssä (konkurssimenettelyn ensisijaisena tarkoituksena ei ole yrityksen omaisuuden realisointi ja yrityksen toiminnan lopettaminen, vaan myös konkurssimenettelyssä on ensiksi selvitettävä, voidaanko yritykselle laatia saneerausohjelma).

Saneerausohjelmassa velallinen sitoutuu maksamaan velkojille kahden vuoden kuluessa vähintään 20 prosenttia näiden saatavista. Jos kyseessä on luonnollinen henkilö, joka ei harjoita yritystoimintaa, maksuaika voi olla enintään viisi vuotta. Saneerausohjelma ei saa vaikuttaa erottamis- ja etuoikeudellisten velallisten saataviin. Massasaatavat on maksettava kokonaisuudessaan, ja saneerausvelkojia on pääsääntöisesti kohdeltava tasapuolisesti.

Saneerausmenettelyä (*Sanierungsverfahren*) aloitettaessa on olemassa saneerausohjelma.

Velkajärjestelymenettely

Saneerausohjelma voidaan laatia yritysten ja oikeushenkilöiden lisäksi myös luonnollisille henkilöille, jotka eivät harjoita yritystoimintaa. Jos velkajärjestelyn aikana ei saada laadittua saneerausohjelmaa, velallisen omaisuus realisoidaan. Omaisuuden realisoinnin vaihtoehtoja ovat maksuohjelma tai lyhentämismenettely. Maksuohjelma on saneerausohjelman erityismuoto. Tärkein ero on jako-osuuksien puuttuminen.

Jos velkojat eivät hyväksy maksuohjelmaa, tuomioistuin päättää velallisen hakemuksesta takaisinmaksuaikataulusta tai perintäsuunnitelmasta, joka johtaa jäljellä olevasta velasta vapauttamiseen. Takaisinmaksuaikatauluun sovelletaan perintäsuunnitelmaa tiukempia ehtoja velasta vapauttamisen suhteen. Kumpaankaan lyhentämismenettelyyn ei tarvita velkojien suostumusta. Menettelyssä ulosmitataan ensin palkan ulosmittauskelpoinen osuus. Velallisen on siirrettävä vastaavat (palkka-)saatavat velkojien edunvalvojalle kolmeksi vuodeksi takaisinmaksuaikataulun tapauksessa tai viideksi vuodeksi elvytysuunnitelman tapauksessa. Kun saatavista luopumista koskevan sopimuksen voimassaolo on päättynyt, tuomioistuimen on julistettava vielä avoinna oleva lyhentämismenettely päättyneeksi ja vapautettava velallinen menettelyssä maksamatta jääneistä veloista velkojaa kohtaan (jäljellä olevista veloista vapauttaminen - *Restschuldbefreiung*).

Osana velkajärjestelyä velallinen voi hakea konkurssimenettelyä. Menettely on keskeytettävä heti, jos velkoja hakee saneerausohjelman tai maksusuunnitelman muokkaamista tai lyhentämismenettelyä.

Maksukyvyttömyysmenettelyn lopettaminen

Jos maksukyvyttömyystuomioistuin vahvistaa saneerausohjelman (tai maksuohjelman), maksukyvyttömyysmenettely päättyy, kun vahvistuspäätöksestä tulee lainvoimainen. Maksukyvyttömyysmenettely päättyy automaattisesti myös, jos lyhentämismenettely on aloitettu lainvoimaisesti.

Jos saneeraus- tai maksuohjelmaa ei saada laadittua, maksukyvyttömyysmenettely lopetetaan maksukyvyttömyystuomioistuimen päätöksellä, kun jako-osuudet on todistettavasti maksettu lopputilityksen jälkeen.

Maksukyvyttömyysmenettely on myös lopetettava, jos kaikki massavelkojat ja pesän velkojat suostuvat siihen tai jos maksukyvyttömyysmenettelyn aikana osoittautuu, että omaisuus ei riitä kattamaan maksukyvyttömyysmenettelyn kuluja.

Maksukyvyttömyysmenettelyn lopettamispäätökset julkistetaan maksukyvyttömyysmenettelytietokannassa (*Insolvenzdatei*).

Kun maksukyvyttömyysmenettelyn lopetus on lainvoimainen, velkojalla on (lyhentämismenettelyä lukuun ottamatta) jälleen täysi määräysvalta omaisuuteensa ja selvittäjän valtuudet päättyvät. Velallisesta tulee tällöin

myös täysimääräisesti oikeustoimi- ja asianosaiskelpoinen. Vireillä olevissa oikeusjutuissa asianosaiseksi tulee konkurssipesän sijasta velallinen. Tietyillä aloilla voi velallisen oikeuteen harjoittaa uutta yritystoimintaa kohdistua hallinto-oikeudellisia (esimerkiksi elinkeinolaista (*Gewerbeordnung*) johtuvia) tai ammatillisia (esimerkiksi asianajajien toimintaa säätelevästä laista (*Rechtsanwaltsordnung*) johtuvia) rajoitteita. Rikosoikeudellisia seuraamuksia voi olla erityisesti velkojien tahallisella vahingoittamisella.

15 Mitkä ovat velkojien oikeudet maksukyvttömyysmenettelyn päättymisen jälkeen?

Jos maksukyvttömyysmenettely ei pääty velasta vapauttamiseen (saneerausohjelman, maksuohjelman tai lyhentämismenettelyn seuraamuksena), maksukyvttömyysmenettelyn velkojilla on menettelyn lainvoimaisen päättymisen jälkeen oikeus ajaa asiaa oikeusteitse eli he voivat hakea velalliselta saatavia, joita he eivät ole saaneet maksukyvttömyysmenettelystä, kanteella tai ulosmittauksen kautta.

Jos taas maksukyvttömyysmenettelyssä sovitaan velkojen (osittaisesta) anteeksiannosta, maksuosuuden ylittävää määrää koskeva saatava jää luontaisvelvoitteeksi eli velvoitteeksi, joka on olemassa mutta jonka täyttämiseen ei voida oikeudellisin keinoin pakottaa.

16 Kuka vastaa maksukyvttömyysmenettelyn kustannuksista?

Maksukyvttömyysmenettelyn kulut maksetaan pesästä.

Jos pesän varat eivät riitä kattamaan kuluja, maksukyvttömyysmenettely on silti aloitettava, jos hakemuksen tehnyt velkoja maksaa kulujen kattamiseen tarkoitetun ennakon (poikkeuksena IO 183 a §). Tällaisesta ennakosta johtuvalla saatavalla on etuoikeus suhteessa muihin massasaataviin (IO 46 § 1 kohta).

17 Mitkä ovat velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

Velallisen ennen maksukyvttömyysmenettelyn aloittamista tekemät oikeustoimet

Tietyt velallisen ennen maksukyvttömyysmenettelyn aloittamista tekemät ja velkojien kannalta haitalliset päätökset mahdollistavat takaisinsaannin (IO 27 § ja sitä seuraavat pykälät). Takaisinsaantia voidaan hakea sekä velallisen omaisuutta koskeviin oikeustoimiin että laiminlyönteihin. Takaisinsaannin saamisen edellytyksenä on, että oikeustoimi, jonka peräyttämistä haetaan, on loukannut velkojien oikeuksia. Näin on ollut silloin, jos takaisinsaannin kohteena olevan oikeustoimen myötä muiden velkojien mahdollisuudet saada saatavansa ovat heikentyneet esimerkiksi varojen vähenemisen tai velkojen kasvamisen vuoksi. Takaisinsaannin edellytyksenä on myös, että sen myötä velallisten mahdollisuudet saada saatavansa paranevat. Näiden yleisten edellytysten lisäksi kyseessä on oltava jonkin seuraavista:

- Takaisinsaanti velkojien vahingoittamisen vuoksi (IO 28 §:n 1-3 kohta)

Jos velallisen tarkoituksena on ollut velkojien vahingoittaminen ja tämä on kolmannen osapuolen tiedossa, takaisinsaantia voi hakea kymmenen vuoden ajan maksukyvttömyysmenettelyn aloittamisesta (IO 28 § 1 kohta). Jos kyseinen kolmas osapuoli ei huolimattoman toimintansa vuoksi ole ollut tietoinen velallisen tarkoituksesta vahingoittaa velkojia, takaisinsaantiaika rajoittuu kahteen vuoteen maksukyvttömyysmenettelyn aloittamisesta.

- Takaisinsaanti varojen hävittämisen vuoksi (IO 28 §:n 4 kohta)

Takaisinsaantia voidaan hakea maksukyvttömyysmenettelyä edeltävän vuoden aikana tehtyihin osto-, vaihto- ja toimitussopimuksiin, jos niillä on velkojien oikeuksia loukkaavia vaikutuksia ja jos sopimuspuoli oli tietoinen tai sen olisi pitänyt olla tietoinen siitä.

- Vastikkeettoman luovutuksen takaisinsaanti (IO 29 §)

Myös velallisen maksukyvttömyysmenettelyn aloittamista edeltävien kahden vuoden aikana tekemiin vastikkeettomiin luovutuksiin voidaan hakea takaisinsaantia.

- Takaisinsaanti yhden velkojan suosimisen vuoksi (IO 30 §)

Jos oikeustoimella on suosittu tiettyä velkojaa muiden velkojien kustannuksella, voidaan hakea oikeustoimen peräyttämistä takaisinsaannilla. Takaisinsaannin edellytyksenä on, että oikeustoimi on tehty maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista edeltävän vuoden aikana. Edellytyksenä on lisäksi maksukyvyttömyys tai ylivelkaantuminen tai se, että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista on haettu tai että toimi on suoritettu maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista edeltävien 60 päivän aikana. Jos takuu (eli pidätysoikeus tai vakuus) on ollut inkongruentti (eli velkoja ei ole voinut käyttää sitä oikeussuhteen mukaisesti tai ei ole voinut käyttää sitä kyseisessä muodossa tai kyseisenä aikana), takaisinsaannille ei ole muita (subjektiivisia) edellytyksiä. Myös kongruenttiin (eli kyseisessä muodossa tai kyseisenä ajankohtana toisen käytettävissä olleeseen) pidätysoikeuteen tai vakuuteen voidaan hakea maksukyvyttömyysmenettelylain 30 §:n mukaista takaisinsaantia. Takaisinsaanti edellyttää tällöin yhden velkojan suosimistarkoitusta ja sitä, että toinen osapuoli on ollut tästä tietoinen tai että tietämättömyys on johtunut välinpitämättömyydestä.

- Takaisinsaanti maksukyvyttömyydestä tietämisen vuoksi (IO 31 §)

Tähän kuuluvat tietyt maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista edeltävien kuuden kuukauden aikana ja maksukyvyttömyyden (ylivelkaantumisen) jälkeen tehdyt oikeustoimet, jos maksukyvyttömyys, ylivelkaantuminen tai maksukyvyttömyysmenettelyn alkaminen on ollut tai niiden olisi pitänyt olla toisen osapuolen tiedossa. Edellytyksenä on myös, että velkoja saa oikeustoimen ansiosta vakuuden tai pidätysoikeuden tai että oikeustoimella on suoraan haitallisia vaikutuksia.

Takaisinsaantikanteen voi nostaa ainoastaan selvittäjä/pesänhoitaja. Hänen on pyydettävä sitä varten velkojatoimikunnan lausunto (IO 114 §:n 1 momentti). Takaisinsaantia haetaan kanteella, kiistämällä (*Einrede*, IO 43 §:n 1 momentti), ulosottomenettelyn aikana esitettävällä vastalauseella (*Widerspruch*) tai ilmoittamalla saatava takaisinsaannin vastapuolen maksukyvyttömyysmenettelyssä. Takaisinsaantikanne on nostettava vuoden kuluessa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta, tai muuten kanneoikeus raukeaa. Tätä määräaika voidaan pidentää selvittäjän ja takaisinsaannin vastapuolen sopimuksesta. Pidentämisestä voidaan sopia vain kerran, ja se ei saa ylittää kolmea kuukautta (IO 43 §:n 2 momentti).

Velallisen maksukyvyttömyysmenettelyn jälkeen tekemät oikeustoimet

Jos velalliseen ei sovelleta saneerausmenettelyä, jossa yrityksen hallinta säilyy hänellä, velallisen maksukyvyttömyysmenettelyn jälkeen tekemillä oikeustoimilla, jotka koskevat menettelyn kohteena olevia varoja, ei periaatteessa ole oikeusvaikutuksia velkoihin (IO 3 §:n 1 momentti). Kyseessä on niin sanottu suhteellinen peräytyminen (*relative Unwirksamkeit*). Velallinen voi kyllä tehdä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeenkin oikeusvaikutteisia sitoumuksia, mutta niin kauan kuin maksukyvyttömyysmenettely on käynnissä, niiden perusteella ei voi esittää vaatimuksia, jotka loukkaisivat velkojien oikeuksia. Selvittäjä voi kuitenkin antaa oikeustoimille lainvoiman hyväksymällä ne jälkikäteen.

■ Päivitetty viimeksi: 17/06/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.